

A 2018. évre vonatkozó Országos Gyűjtési és Hasznosítási Terv (OGyHT'18)

Budapest, 2017. szeptember 18.

Impresszum

Jelen dokumentumot a Földművelésügyi Minisztérium készítette.

A dokumentum utánnyomása – akár bővített vagy kivonatos változatban is –, fénytechnikai úton történő sokszorosítása (fénymásolás, mikrofilm, vagy egyéb sokszorosítási mód) kizárólag a Földművelésügyi Minisztérium írásbeli hozzájárulása esetén engedélyezett. A dokumentum szerkezeti tagolásának, illetve felosztásának átvétele, felhasználása tilos! A dokumentumot harmadik fél részére átadni, értékesíteni kizárólag a Földművelésügyi Minisztérium írásbeli hozzájárulásával lehet. A törvény megsértése, illetve a szerzői jogok sérelme jogi következményekkel jár.

Kiadás

Változat: 01/2018, 2017. szeptember 18.

©2017 Minden jog fenntartva.

Tartalomjegyzék

Impresszum	2
Mellékletek	4
Vezetői összefoglaló	5
Összefoglaló.....	6
Kibocsátás	6
Gyűjtés, előkezelés és hasznosítás	7
Költségkeret	8

Mellékletek

1. melléklet: Csomagolási hulladékok – 2018. évi gyűjtési és hasznosítási terv
2. melléklet: Elektromos és elektronikus berendezésekből képződött hulladékok – 2018. gyűjtési és előkezelési terv
3. melléklet: Gumiabroncsból és akkumulátorból képződött hulladékok - 2018. évi gyűjtési és hasznosítási terv

Vezetői összefoglaló

A Földművelésügyi Minisztérium (a továbbiakban: FM), mint az Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség Nemzeti Hulladékgazdálkodási Igazgatóság jogutódja 2017. január 1-jétől állami hulladékgazdálkodást közvetítő szervezetként szervezi és irányítja a termékdíj-köteles termékekkel kapcsolatos hazai hulladékgazdálkodást.

Az FM, mint az állami hulladékgazdálkodást közvetítő szervezet feladata a környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény (a továbbiakban: Ktdt.) értelmében az Országos Gyűjtési és Hasznosítási Terv (a továbbiakban: OGYHT) előkészítése. A terv a magyarországi környezetvédelmi termékdíj-fizetési kötelezettséggel érintett termékekből képződött hulladékok egy teljes naptári évre keletkező mennyiségének nyomon követésére, gyűjtésére és előkezelésére/hasznosítására vonatkozó feladatok teljesítését tartalmazza, a Ktdt. 21. § által meghatározott feltételeknek megfelelően. A terv bemutatja, hogy az állami hulladékgazdálkodást közvetítő szervezet az adott évre vonatkozóan milyen hulladékgazdálkodási mennyiségekkel számol.

A terv az állami hulladékgazdálkodást közvetítő szervezet pénzügyi és gazdasági terve is, mely egyúttal a Ktdt.-ben előírt feladatok finanszírozását is tartalmazza.

Az állami hulladékgazdálkodást közvetítő szervezet szakmai feladataira, a hulladékgazdálkodás részfinanszírozására rendelkezésre álló központi költségvetési előirányzat 2018. évre 11 650 000 eFt.

Összefoglaló

Kibocsátás

A kibocsátott termékdíjköteles termékek mennyisége alapján a Ktdt., *a csomagolásról és a csomagolási hulladékokkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről* szóló 442/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet, *az elektromos és elektronikus berendezésekkel kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről* szóló 197/2014. (VIII. 1.) Korm. rendelet és *az elem- és akkumulátorhulladékról* szóló 445/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet határozza meg a szükséges hulladékhasznosítási teljesítményt.

Az Európai Unió a csomagolási hulladékokra, az elektromos és elektronikus berendezések hulladékaira és a hulladékká vált akkumulátorokra is minimálisan teljesítendő hasznosítási arányokat határoz meg. Ezek alapja a keletkezett hulladékmennyiség, ill. elektromos és elektronikus berendezéseknél a forgalomba hozott termékek mennyisége, ugyanakkor csomagolás és akkumulátor esetén is megállapítható, hogy a keletkezett hulladékmennyiség azonos a kibocsátott mennyiséggel.

A 2016. évi végleges tényadatok és a 2017. I. félévi NAV termékdíj-bevallási adatok alapján 2017. évben is folytatódik a csomagolás kibocsátás évek óta tartó növekedése (2017. I. félév alapján 6%), mely növekedés európai tendencia, és főbb kiváltó okai a következők:

- a háztartások fogyasztásának növekedése: az évek óta tartó növekedési ütem csökken, de várhatóan 2018. évben is 4% körül marad,
- a fokozódó városiasodás, az egyszemélyes háztartások számának növekedése (kisebbségi kiegészítések, nagyobb arányú csomagolás),
- a csomagolt zöldség-gyümölcs térnyerése a csomagolatlanul szemben,
- a távértékesítés növekedése (többszörös csomagolás),
- utcai fogyasztásra szánt („to-go”) termékek térnyerése,
- az egyutas italcsomagolások térnyerése az újratölthető, többször használatra szemben.

Elektromos és elektronikus berendezések esetében a gazdasági válságot követően 2014. évben indult meg a kibocsátás növekedése. 2015. január 1-től a Ktdt. tárgyi hatálya elektromos berendezések esetében jelentősen bővült, az elektromos és elektronikus berendezésekkel kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről szóló 197/2014. (VIII. 1.) Korm. rendelet tárgyi hatálya ugyanakkor változatlan maradt. 2016-ban a kibocsátás növekedése 20% feletti volt, és 2017-ben várhatóan 30% felett lesz. A növekedés mögött nagyrészt a háztartási nagygépek megnövekedett kibocsátása áll: itt a növekedés üteme 2016. évben meghaladta a 35%-ot, 2017. év I. ill. II. negyedévében 64% ill. 29% volt (az előző évhez, ill. annak azonos időszakához képest). Ehhez a növekedéshez kismértékben hozzájárul a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium évek óta tartó Otthon Melege programja is: ennek keretében 2016-ban hűtő- és fagyasztógépek cseréjének támogatására lehetett pályázni, 2017-ben hűtő-, fagyasztó-, mosó- és mosó-szárítógépeket, valamint kazánokat cserélhetnek le a háztartások.

A fenti fogyasztás-növekedés és az irányelvi „nyílt hatály” miatt a termékdíjköteles E+E termékekből keletkező hulladékok kibocsátása 2018. évben 2017. évhez hasonlóan minden eddiginél magasabb, várhatóan 235 ezer tonna körül várható.

Az E+E hulladékokra vonatkozó számadatok a WEEE-irányelv alapján 5 kategóriában kerültek megadásra, figyelembe véve az irányelv IV. melléklete szerinti berendezések kategóriák közötti megoszlását.

Gumiabroncsoknál az egyéni hulladékkezelést választó gyártók részaránya – az elmúlt évek tendenciáit figyelembe véve és a NAV által rendelkezésre bocsátott információk alapján – várhatóan nem változik, a kibocsátás arányában 60-65% körül lesz. A kibocsá-

tás számításaink szerint 15%-kal nő, melynek egyik oka a növekvő mértékben gyarapodó gépjármű állomány, amely 2016-ban már 11%-kal volt nagyobb, mint 2012-ben.

Akkumulátor anyagáramban az egyéni hulladékkezelést választó kötelezettek aránya 2016. évre 20% alá csökkent, és a 2017. évi bejelentkezések alapján további csökkenés várható. Az egyéni kibocsátás és egyéni hulladékkezelők teljesítésének becslésekor az utolsó, 2016. évi tényadatok, valamint a 2017. január 15. napjáig a NAV-hoz történő bejelentkezés alapján kerültek meghatározásra.

Gyűjtés, előkezelés és hasznosítás

Az országos teljesítést az FM által megrendelt szolgáltatás, az egyéni hulladékkezelést választó gazdálkodó szervezetek által elvégzett és az egyéb független teljesítések összessége adja ki.

Az állami hulladékgazdálkodást közvetítő szervezet finanszírozási mozgásterét a költségvetési előirányzat határozza meg.

Az állami hulladékgazdálkodást közvetítő szervezetnek 2017. évtől nem feladata a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást végző társaságok szelektív gyűjtésének és a települési hulladékból származó csomagolási hulladék utóválogatásának finanszírozása, így ilyen tételek – a korábbi évekkal ellentétben – nem szerepelnek a csomagolási hulladékra vonatkozó táblázatban.

A gyűjtött lakossági csomagolási hulladék mennyisége a szelektív gyűjtéssel lefedett területek növekedésével és a házhoz menő gyűjtés elterjedésével 2017. évig bezárólag folyamatosan emelkedett, azonban a közszolgáltatói rendszer működésben bekövetkezett változások okán a hasznosításra váró mennyiség 2018. évben várhatóan csak 2016. évi teljesítésnek megfelelő lesz.

Üveg csomagolási hulladékok esetében a fogyasztói gyűjtés (vendéglátóipar, kereskedelem) tovább fokozható, a finanszírozással érintett mennyiség növelése és a 2017. évtől megnövelt egységár is ezt ösztönzi. A hasznosítás az EU csomagolási irányelvben előírt 60%-os arányhoz tovább közelít, elérése, ill. az Európai Bizottság Körkörös Gazdaság Csomagjában várható új, magasabb célszámoké ugyanakkor a mainál jelentősen sűrűbb lakossági gyűjtőhálózatot vagy gazdasági ösztönzőt igényel, még a kötelező kereskedelmi visszavétel 2018. január 1-től hatályos kiterjesztése mellett is. Fa csomagolási hulladék esetében az egységnyi támogatás 2013 óta 6 Ft/kg-ról fokozatosan emelkedett 12 Ft/kg összegre, hogy segítse az anyagában hasznosítást az energetikai hasznosítással (égetés) szemben. Az EU Körkörös Gazdaság csomagjában 2025-re előírt 60% teljesüléséhez ugyanakkor szemléletváltásra is szükség van: a gyűjtés jelentős és a raklapokon túlmenő kiszélesítésére is szükség van, továbbá a közszolgáltatói hulladékudvari gyűjtést mindenütt biztosítani szükséges.

Elektromos és elektronikus berendezéseknél a 2018. évre jelentősen megnövelt finanszírozott mennyiség az ugrásszerűen növekvő kibocsátást igyekszik követni azzal, hogy az állami hulladékgazdálkodást közvetítő szervezet által részfinanszírozott mennyiség 11.000 tonnával emelkedik.

Gumiabroncsnál a kibocsátás növekedését a gyűjtés-hasznosítás finanszírozott mennyisége évek óta nem követte, ez 2018-ban jelentős emeléssel kerül korrigálásra, mely a Ktdt.-ben előírt 75%-os arány teljesülését biztosítja.

A korábbi évekhez hasonlóan az akkumulátor és a gumiabroncs anyagáramoknál, valamint papír, műanyag, fa és kereskedelmi alumínium csomagolószernél lehet számítani számottevő egyéni hulladékkezelési teljesítményre.

Költségkeret

Állami hulladékgazdálkodást közvetítő szervezet 2018. évi költségvetési összesítő táblázata

Hulladékáram	Kiadás	
	Gyűjtés+Előkezelés+Hasznosítás	
	Nettó	Bruttó
	eFt	eFt
Csomagolás	4 487 700	5 699 379
E+E	2 543 811	3 230 640
Gumiabroncs	484 000	614 680
Akkumulátor	298 250	378 778
Mindösszesen	7 813 761	9 923 477

	Nettó (eFt)	Bruttó (eFt)
Hulladékgazdálkodási feladatok ellátására szolgáló bevétel	9 173 228	11 650 000
Gyűjtés és hasznosítás finanszírozása	7 813 761	9 923 477
Társadalmi tudatformálás	642 126	815 500
Iparfejlesztés + tartalék	638 601	811 023
Rendszerműködtetés	78 740	100 000

1. melléklet

Csomagolási hulladékok - 2018. évi gyűjtési és hasznosítási terv

Termékjelöléses termékből keletkező hulladék*

	Papír	Fém (aluminium nélküli)	Aluminium	Műanyag	Üveg	Fa	Társított	Egyéb	Összesen
2018. évi kibocsátás terv (kg)	477 247 000	49 280 000	26 328 000	317 823 000	143 749 000	251 972 000	29 345 000	1 855 000	1 297 599 000
2018. évi kollektív kibocsátás terv (kg)	463 098 000	49 167 000	15 315 000	306 216 000	143 749 000	246 397 000	29 345 000	1 855 000	1 245 140 000
2018. évi kibocsátási terv az egyéni hulladékekeztetésekre (kg)	24 151 000	113 000	11 013 000	11 607 000	0	5 575 000	0	0	52 459 000
Egyének aránya	5,1%	0,2%	41,8%	3,7%	0,0%	2,2%	0,0%	0,0%	4,0%

Tervezett kollektív finanszírozás

	Papír	Fém (alu nélküli)	Aluminium	Műanyag	Üveg	Fa	Társított	Egyéb	Összesen
Lakossági elkülönített gyűjtésből származó hulladék előkezelése (kg)							lisztán		1 900 000
Lakossági elkülönített gyűjtésből származó hulladék hasznosítása (kg)	30 000 000			28 700 000	24 000 000		vegyes papírban		83 400 000
Fogyasztói gyűjtés és hasznosítás (kg)					13 000 000				13 000 000
Ipari gyűjtés és hasznosítás (kg)	280 000 000			52 000 000	11 000 000	27 000 000	1 200 000		361 200 000
Összes anyagában hasznosulás kollektív részfinanszírozással (kg)	290 000 000	0	0	80 700 000	48 000 000	27 000 000	3 800 000	0	449 500 000
Egyéni gyűjtés és anyagában hasznosítás (kg)	20 388 000	97 000	1 800 000	5 246 000	0	6 228 000	0	0	33 759 000
Flügellen gyűjtés és anyagában hasznosítás (kg)	53 000 000	58 000 000		3 000 000	3 600 000	17 500 000	4 000 000	200 000	139 300 000
Összes anyagában hasznosítás (kg)	363 388 000	59 897 000		18 946 000	51 600 000	50 728 000	7 800 000	200 000	622 559 000
Összes anyagában hasznosítás a kibocsátás arányában (%)	76%	79%		28%	36%	20%	27%	11%	48%
Energetikai hasznosítás (kg)	37 000 000	0		60 000 000	0	3 700 000	17 000 000	800 000	118 500 000
Összes hasznosítás (kg)	400 388 000	59 897 000		148 946 000	51 600 000	54 428 000	24 800 000	1 000 000	741 059 000

57,11%

	Papír	Fém (aluminium nélküli)	Aluminium	Műanyag	Üveg	Fa	Társított	Egyéb	Összesen
Előkezelés (Ft)									
Hasznosítás (Ft)	51 000 000			459 200 000	216 000 000		57 000 000		57 000 000
Fogyasztói gyűjtés és hasznosítás (Ft)					390 000 000		24 500 000		750 700 000
Ipari gyűjtés és hasznosítás (Ft)	1 300 000 000			1 404 000 000	220 000 000	324 000 000	42 000 000		3 290 000 000
Összesen nettó (Ft)	1 351 000 000	0	0	1 863 200 000	826 000 000	324 000 000	123 500 000	0	4 487 700 000

Anyagfajtánkénti díjak (Ft/kg)

	Papír	Fém (aluminium nélküli)	Aluminium	Műanyag	Üveg	Fa	Társított
Lakossági előkezelés							
Lakossági hasznosítás	1,7			16	9		lisztán 30
Fogyasztói gyűjtés és hasznosítás					30		vegyes papírban 35
Ipari gyűjtés és hasznosítás	5,0			27	20	12	35

*NAV-adatok alapján

2. melléklet

Elektromos és elektronikus berendezésekből képződött hulladékok - 2018. évi gyűjtési és előkezelési terv

Termékdíjköteles termékek	Hőcserélő berendezések	Képernyők, monitorok és olyan berendezések, amelyek 100 cm ² -nél nagyobb felszíni képernyőt tartalmaznak	Nagygépek (bármely külső méret meghaladja az 50 cm-t)		Kisgépek	Kisméretű számlálótechnikai berendezések és távközlési berendezések (egyik külső méretük sem haladja meg az 50 cm-t)	Összesen termékdíjas E+E
			Összesen	Összesen	Összesen	Összesen	
2018. évi összes kibocsátás terv (kg) NYÍLT HATÁLY	6 000 000	16 500 000	16 500 000	148 830 000	58 146 800	5 943 800	235 480 600
2018. évi kollektív kibocsátás terv (kg) NYÍLT HATÁLY	6 000 000	16 500 000	16 500 000	148 830 000	58 146 800	5 943 800	235 476 600
2018. évi egyéni kibocsátás terv (kg) NYÍLT HATÁLY	0	0	0	1 900	2 100	0	4 000
Hűtőgépek							
2018. évi tervezett kollektív gyűjtés, előkezelés (kg)	5 500 000	9 000 000	9 000 000	17 498 040	10 331 960	5 152 000	70 500 000
Maximális egységár (Ft)	136	67,5	40	9	14	45	20
Kollektív gyűjtés, előkezelés (Ft)	748 000 000	607 500 000	59 320 000	159 000 000	244 972 500	208 080 000	2 543 810 760
Összes független gyűjtés, előkezelés (kg)	0	0	0	351 500	101 500	40 000	493 000
Összes egyéni gyűjtés, előkezelés (kg)	0	0	0	1 600	1 400	0	3 000
Összes gyűjtés, előkezelés (kg)	5 500 000	9 000 000	9 000 000	38 851 140	10 954 860	5 192 000	70 996 000

3. melléklet

Gumiabroncsból és akkumulátorból képződött hulladékok - 2018. évi gyűjtési és hasznosítási terv

Gumiabroncs

2018. évi összes kibocsátás terv (kg)	80 900 000
2018. évi kollektív kibocsátás terv (kg)	33 800 000
2018. évi egyéni kibocsátás terv (kg)	47 100 000
Ktdt. 3. melléklet szerinti átlagos begyűjtési arány	0,75
Ktdt. 3. melléklet szerinti átlagos hasznosítási arány	1,00

Gyűjtés és őrlés után történő tervezett hasznosítás kollektív kibocsátók tekintetében (kg)	16 000 000
Maximális egységár (Ft/kg)	22,00
Gyűjtés és őrlés után történő hasznosítás után kifizetett szolgáltatási díj (Ft)	352 000 000
Gyűjtés és pirózás után történő tervezett hasznosítás kollektív kibocsátók tekintetében (kg)	6 000 000
Maximális egységár (Ft/kg)	22,00
Gyűjtés és pirózás után történő hasznosítás után kifizetett szolgáltatási díj (Ft)	132 000 000
Összes kifizetett szolgáltatási díj (Ft)	484 000 000
Összes gyűjtés és hasznosítás, kollektív teljesítők tekintetében (kg)	22 000 000

Összes gyűjtés és hasznosítást, egyéni teljesítők tekintetében (kg)	42 732 000
Összes gyűjtés és hasznosítás, független hulladékgazdálkodók tekintetében (kg)	2 300 000
Összes gyűjtés és hasznosítás mennyisége (kg)	67 032 000

Akkumulátor

	elektrolittal feltöltött	elektrolittal fel nem töltött	összesen
2018. évi összes kibocsátás terv (kg)	33 600 000	400 000	34 000 000
2018. évi kollektív kibocsátás terv (kg)	27 400 000	400 000	27 800 000
2018. évi egyéni kibocsátás terv (kg)	6 200 000	-	6 200 000
Ktdt. 3. melléklet szerinti átlagos hasznosítási arány (%)	0,85	0,85	
2006/66/EK irányelv szerinti újrafeldolgozási hatékonysági mutató (%)	0,65		

	ólom sav akkumulátorok	lúgos akkumulátorok	összesen
Gyűjtés és hasznosításra történő tervezett átadás, kollektív teljesítők (kg)	20 500 000	250 000	20 750 000
Maximális egységár (Ft/kg)	14,00	45,00	
Összes kifizetett szolgáltatási díj (Ft)	287 000 000	11 250 000	298 250 000
Összes gyűjtés/hasznosítás, egyéni teljesítők (kg)	5 316 000	-	5 316 000
Összes gyűjtés/hasznosítás, független hulladékgazdálkodók (kg)	3 000 000	-	3 000 000
Összes gyűjtés és hasznosítás/hasznosításra történő átadás (kg)	28 816 000	250 000	29 066 000

